

AKKOJEN HORINOITA

2024/2

Queer-feminististä pohdintaa yhteiskunnasta

TOIMITUS:

Päätoimittaja
ja graafikko:
H-P Ontto-Panula
(hplehkonen.com
ontto-panula.com)

Kansikuva:
Anna Oikarinen
(IG @alruunaspoons)

Toimittajat ja avustajat:
Paju Ruotsalainen
Kyllikki Rytönen
Sara Valta (sarasadeart.com)
Eppu Wikström (IG @ukko_eppu)
Iiro Alvar Rantanen (IG @pinkramiel)
Essi Tellervo (IG @sosiokultturelli)
Punttialin Laotse

Lue verkkoversiota:
ontto-panula.com/akkojenhorinoita

Akkojen Horinoita 2024/2
ISSN 2984-2956 (painettu)
ISSN 2984-357X (verkkojulkaisu)
Painosalama, Turku, 2024
1. painos, 150kpl

PÄÄKIRJOITUS

Ensimmäinen toimittamani lehti oli juorulehti nimeltä *Sensaatiosanomata*. Toimitin sen yhdessä ystäväni Marin kanssa ollessani neljännellä luokalla pikkukylän alakoulussa. Lehden tekeminen oli tietenkin mielestämme äärimmäisen cool veto, joten päätimme kirjoittaa lehteen juorujuttuja vain niistä kavereistamme, jotka olivat tarpeeksi cool. Kirjoitimme esimerkiksi juorun siitä, että Elina ja Mikko seurustelivat salaa, tai että Juha-opettaja oli nähty ostamassa kaljaa kyläkaupasta. Kaverimme olivat todella innoissaan nähdessään jutun itsestään ja kun lehden ainoa käsin tehty kappale kiersi kouluamme, saimme paljon hyvää palautetta niiltä, jotka olivat päässeet osaksi juoruja (ja kritiikkiä niiltä, joita emme ottaneet mukaan). Veimme ylpeinä lehden esille jopa Juha-opettajalle, mutta jouduimme yllättymään, sillä hän ei ollutkaan lehdestä niin maireana kuin muut. Juha-opettaja suuttui ja jouduimme puhutteluun!

Kuvittelimme puhuttelun johtuvan siitä, ettei Juha-opettaja pitänyt keksitystä jutusta, jossa hän joi kaljaa. Yllätyseksemme hän kuitenkin ilmaisi, että ongelma oli juttu Hennasta, joka oli ilotyttö! Se oli Juha-opettajan mukaan loukkaavaa, eikä hän kunnellut, vaikka miten kerroimme Hennan pitäneen juttua vain hauskana. Puhuttelun päätyttyä Juha-opettaja takavarikoi lehtemme, emmekä ymmärtäneet mikä vika Hennan ilotyttö-jutussa muka oli. Emme olleet tietenkään täysin viattomia, tiesimme jutun pilailevan Hennan kustannuksella. Tiesimme ettei ilotyttö oikeasti tarkoita iloista tyttöä, koska aikuiset käyttivät sanaa virnuillen, vaan jotain ihan muuta! Olimme päätelleet, että ilotyttö onkin oikeasti ilkkurinen ja vekkuli kepposteleva tyttö! Kun pohdimme yhdessä muiden luokkalaistemme kanssa tilannetta, totesimme, että kaljan juominen oli kyllä selvästi ilkeämpi vitsi, kuin keppostelu, joten Juha-opettaja taisi valehdella meille. Päädyimme siihen tulokseen, että opettajamme oli sittenkin loukkaantunut siitä kaljajutusta, mutta ei vain kehdannut sanoa sitä.

Vasta myöhemmin opin muita reittejä pitkin, että ilotyttö on seksiyöntekijä. Lehden tekemisestä ja siitä seuranneesta puhuttelusta en oppinut muuta kuin sen, että ei pidä tyrkyttää teoksiaan niiden kohdeyleisön ulkopuolelle. Tätäkin lehteä tehdään samalla periaatteella, meiltä meille, queereilta queereille. Juha-opettaja saattaisi nimittäin hyvinkin löytää tästä jotain loukkaavaa.

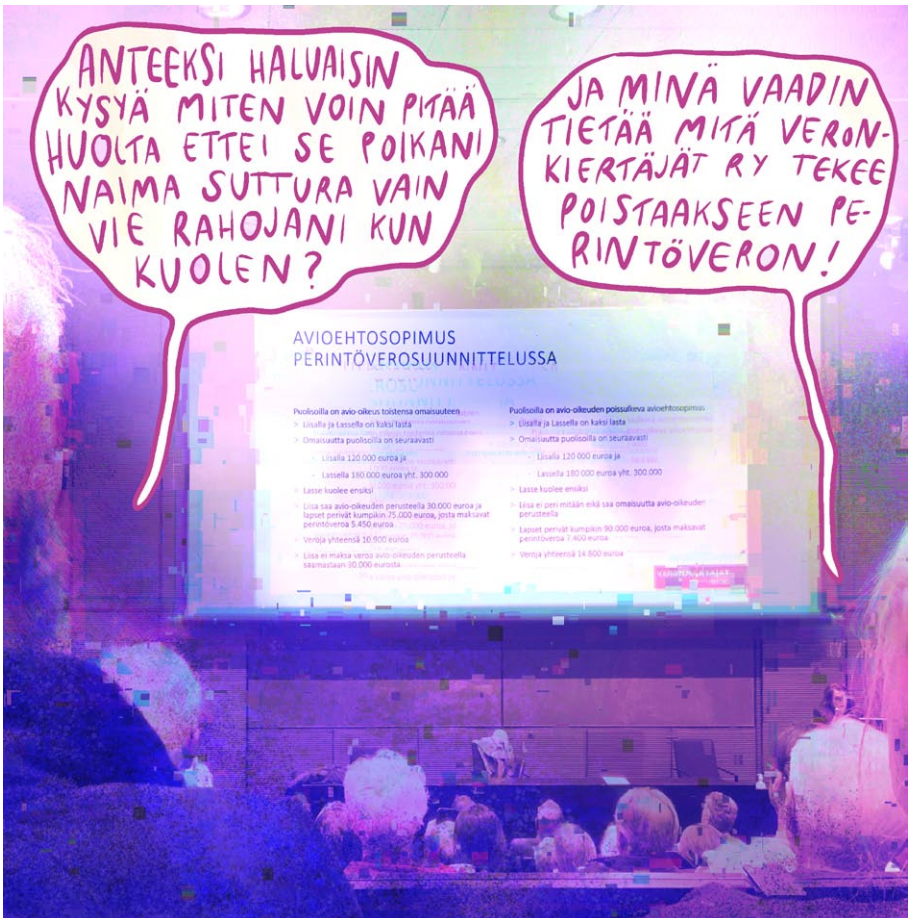
Päätoimittaja H-P Ontto-Panula (ent. Lehtonen)

Ps. Seksityö on työtä ja sen tekijät ansaitsevat saada tehdä työtään turvallisesti ilman väkivallan tai vaikkapa karkotuksen uhkaa.

SISÄLLYS

Pääkirjoitus	1
Gurusi ei halua sinun korjaavan elämääsi (H-P)	3-14
10001011100100 (Essi)	15
Trannies Against Stealth (Kyllikki & Paju)	16-18
Kenellä on vastuu maapallosta? (Paju)	19-20
Taistelu Turusta -paneelikeskustelu varjiksilla (Sara)	21
Oi maamme (Eppu)	22-28
Mitä on transtaide, kuka on transtaiteilija (H-P)	29-30
Halat Hisan LARP (Sara)	31-32
Ukon horinoita	33

it's time
to act,
so you
can see
your
dreams
come
true.
you owe
that to
yourself.

GURUSI EI HALUA SINUN KORJAAVAN ELÄMÄÄSI

H-P Ontto-Panula

Self Help
-median tavoite
on parantaa
sen kuluttajien
elämää, eikö
vain?

Sitten kun
Self Help opettaa
minut auttamaan
itseäni, voin todella
alkaa nauttia
elämästäni!

Ehkä tämä kirja
auttaa! "The Last
Self-Help Book You'll
Ever need!" Ainakin
nimi enteilee
hyvää!

Tämä kirja oli suuri
menestys! Niin suuri,
että sen kirjoittaja
Paul Pearsall kirjoitti
vielä kuusi kirjaa lisää!

*Eli viimeinen Self-Helpkirja
mitä koskaan tarvitset

Myös ne menes-
tyivät hienosti!

Miksi?

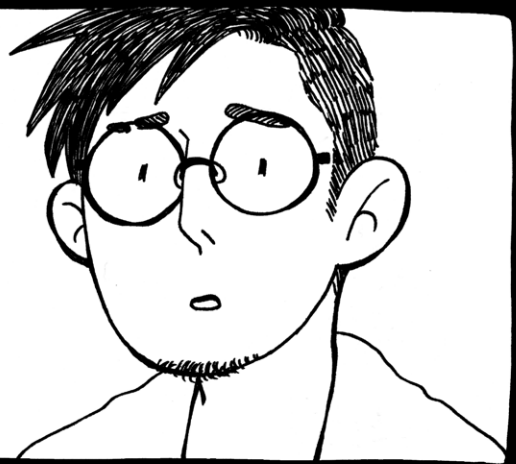
Eikö ensimmäinen
luvannut ettei muuta
tarvitse lukea?

Miksi myöhempiä
kirjoja myytiin ihan
yhtä paljon?

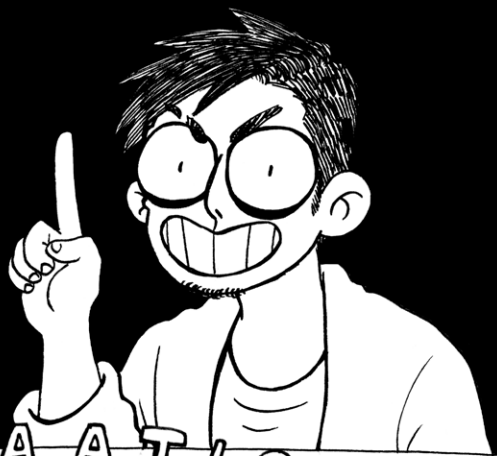
Self Help markkinat ovat isot. Mikä siis olisi sellainen kirja, joka myisi kuluttajalle vastauksen, jonka jälkeen kuluttaja ei enää muita kirjoja tarvitse?

Noh...

HELVETIN HUONO MARKKINOINTI- STRATEGIA

Miksi siis myydä oikeaa apua, kun voi myydä jotain niin paljon parempaa?

INSPIRAATIOITA

Nämä kirjat myyvät meille unelman muutoksesta, eivät sitä muutosta.

Koska jos meille myytäisiin oikea muutos, meille olisi vaikea myydä uusia kirjoja.

Siksi esittelen teille seuraavaksi

HELVETIN HYVÄN MARKKINOINTISTRATEGIAN

joka menee näin:

Tässä välissä täytyy mainita, että mielenterveyteni on hyötynyt joistakin kirjoista.

Mutta niiden kirjojen tekijät eivät ole superkuuluisia Sef Help-guruja, vaan esimerkiksi kokeneita terapeutteja.

Heidän kirjojensa avulla keskityin taas työhöni...

...harrastuksiini...

... ja etenkin itseeni.

Paras Self-Help kirja on ehkäpä se, jota en edes lue loppuun. Se on kirja, josta nappaan itselleni tärkeimmät vinkit ja alan opetella niiden käyttöä. Silloin ei jää aikaa lukemiseen!*

*Lukemiseen huvin vuoksi jää tosin aina aikaa.

ELI IHAN HELVETIN HUONO MARKKINOINTI STRATEGIA!!!

Siksi tässä sarjakuussa ei puhuta niistä kirjoista.

En kritisoi psykologian tutkimuskirjallisuutta.

Voitte laskea talikonne ja ottaa rauhassa.

En myöskään kritisoi keitään Self Help -guruja nimeltä. Siitä huolimatta tarkka lukija saattaa tajuta kenestä puhun. Jos tämä guru on suosikkisi, häntä ei tarvitse puolustaa minua vastaan. Minulla ei ole valtaa verrattuna johonkin guruun.

Jokainen tähän sarjakuvaan piirretty guru on miljonääri ja hänellä on itsellään varaa palkata juristi haastamaan minut oikeuteen, jos hän niin tahtoo tehdä jonkun ihan turhan sarjakuvan takia. Siihen ei faneja tarvita.

SELF HELP JA 24/7 GRIND

Jos haluat toteuttaa sun unelmii, sun täytyy tehdä töitä tosissaan 24/7 sen eteen!

100% panos ei riitä, sun täytyy antaa itestäs 120%, ilman sitä et halua toteuttaa unelmias tarpeeksi!

Ooh!

Aah!

Uuh!

Tulin ehkä just.

Tiedätkö mikä on Burnout?

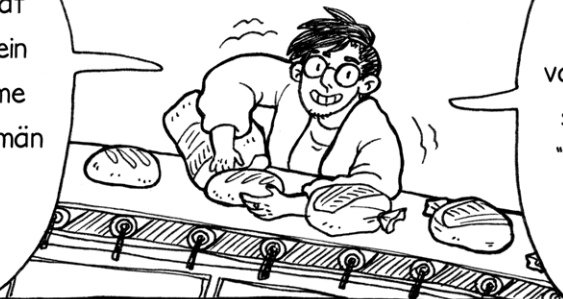
Ja mikä sen aiheuttaa?

Duodecim terveystieteiden tutkimuskeskus kertoo, että burnout, eli työuupumus on häiriötila, joka kehittyy kun työstressi jatkuu tarpeeksi pitkään. Sen oireita on uupumus, väsymys, kognitiiviset vaikeudet ja lisäksi työ alkaa kyrpiä ja itsetunto karista.

Työuupumuksen taustalla ei ole yleensä laiskuutta, vaan motivoitunut tyyppi, jonka työympäristö ei tue hänen jaksamistaan. Työtä on liikaa, työolosuhteet ovat huonot, tai häntä vaikkapa työpaikkakiusataan.

Lääkäri ja Duodecim. 18.8.2022, Työterveyspsykologi, psykoterapeutti Liisa Uusitalo-Arola, Psykiatrian erikoislääkäri Katinka Tuisku ja Työterveyshuollon erikoislääkäri Helena Rossi

Monet meistä tekevät aivan liikaa töitä. Usein siksi, että haluaisimme saada helpomman elämän sitten joskus myöhemmin.

Mutta kuten vanha suomalainen sanonta kuuluu: "Ei työ tekemällä lopu."

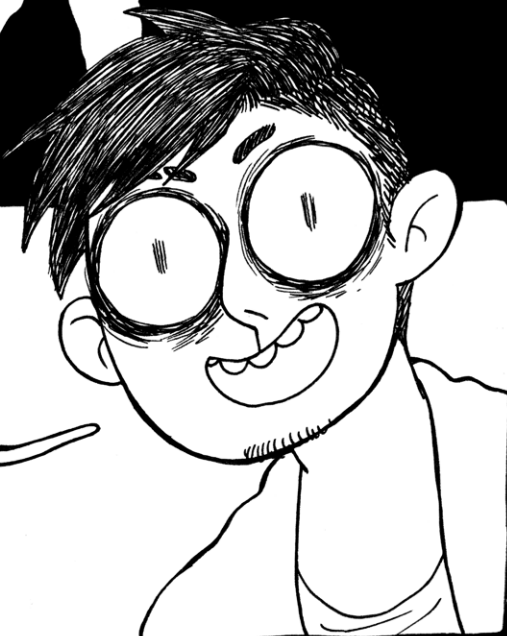
Joten tarjoan teille innovaation!

Rahoittakaa tätä, pääomasijoittajat!

SHITISHI

Jos vaan skippaisi sen aivan liikaa töiden tekemisen ja siirtyisi suoraan siihen helppoon elämään?

Harmi vaan, mutta nykyisessä myöhäiskapitalismissa se vaatii aikamoista innovointia, kun normaaleillakaan töillä tuskin pärjää!

Joskus tuntuu, että olisi helpompaa ryhtyä erakoksi ja irrottautua yhteiskunnasta, kuin yrittää pärjätä puoli-päiväsen McTyöntekijän palkalla kaupungissa.

Mutta erakkous
ei sovi kaikille, ja se
taitaa olla liian kallista,
jos se pitää aloittaa
tyhjästä.

Esittelen nyt
kolme kovan työn
vaihtoehtoa.

1. Tee paljon töitä
ja tienaa helvetisti
rahaa, kunnes kuulut
siihen 5% joiden elämä
on helpointa.

2. Tee paljon töitä
vallankumouksen eteen,
jonka jälkeen kaikilla on
hyvä olla riippumatta hei-
dän lähtökohdistaan.

3. Tee paljon töitä yksin
metsässä ja elä elämäsi
erakkona jota ei kiinnosta
vaikka maailma palaa
ympärillä.

MINUSTA ON SELVÄÄ
ETTÄ KAIKKIEN OLOJA
PARANTAVA TYÖ OLISI
SE FIKSUIN VETO..

Mutta mitähän näistä kolmesta Self Help -kirjallisuus ohjaa meitä tavoittelemaan?

No sitä tietenkin sitä ensimmäistä, sillä muutenhan se olisi

HELVETIN HUONO MARKKINOINTI STRATEGIA!

Että näin.

TRANNIES AGAINST STEALTH

MITÄS
TÄMÄ NYT ON?!
EI NOIN SAA
SANOA!

Jos tuntuu
siltä, niin ehkä et
tiedä mitä oikesti
sanomme.

Käsikirjoitus: Kyllikki Rytkönen
Kuvat: Paju Ruotsalainen

Ette te sillä
mitään hyvää voi
tarkoittaa.

Minä ainakin
haluan elää ihan
normaalia naisen
elämää.

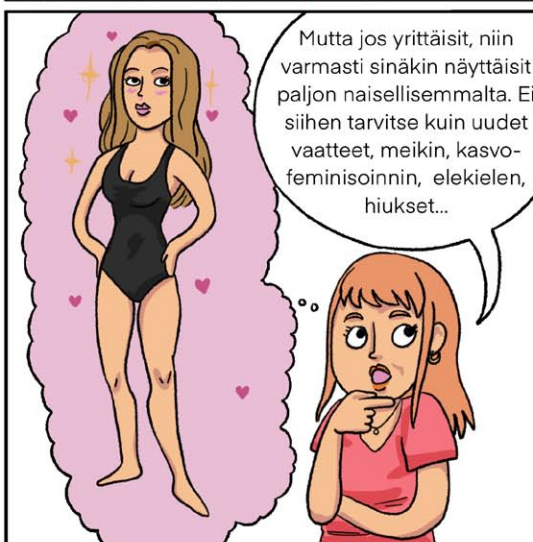
Kenties et
sitten muistakaan kun
sanoit, että...

En ymmärrä miksi te
teette transsukupuolisuudesta
jonkun elinikäisen identiteetin?
Se on sairaus, josta parantuu
kun on käynyt korjauksen
läpi.

Transihmisten ei pitäisi
pitää ääntä itsestään. Joku voi
alkaa epäilemään minuakin,
eikä se ole reilua.

Jos sukupuolesta
tekee sirkuksen, ei
kukaan tule koskaan
ottamaan meitä
vakavasti.

Eikä mikään määrä leikkauksia tee kaikista teoreettiseen ihannemuottiin sopivaa. Ei edes cisihmisistä.

Siksi olisikin tärkeää, että kaikki saavat olla niinkuin ovat. Ilman että kukaan ulkopuolelta puuttuu siihen.

Miksei se siis päde minuun?!

Ollaanko me menty siihen pisteeseen, että kaikki transihmiset on tuomittu elämään näkyvästi, eikä ole oikeutettuja normaalien ihmisten unelmiin?

Ei ollenkaan. Mutta jos sinun onnellisuutesi on kiinni siitä, että me kaikki toteutamme sinun ideaaliasi, ei kukaan meistä saa elää itsemme näköistä elämää.

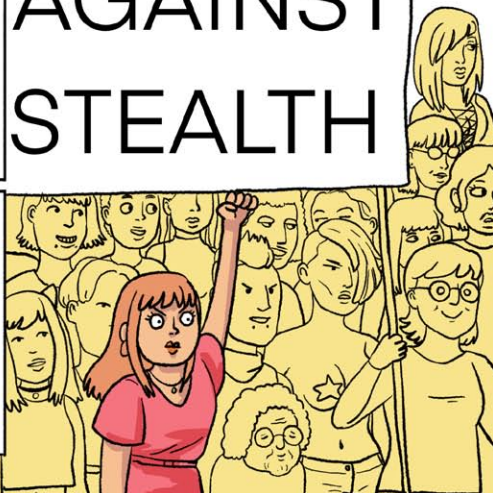
Sinä sen sijaan voisit jättää meidät täysin huomiotta.

Ajattele, jos meidän argumentit olisi toisin päin, ja minä vaatisin, että binaarisukupuolisten pitäisi piiloutua maailmasta, jotta minulla olisi mukavampaa!

AGAINST STEALTH

KENELLÄ ON VASTUU MAAPALLOSTA?

Teksti: Paju Ruotsalainen, Kuva: Iiro Alvar Rantanen

Olemme oman perheeni kanssa vähentäneet ilmastopäästöjämme. Emme tee turhia lupihankintoja ja mietimme harvojen hankintojemme kestävyyttä. Syömme enimmäkseen vegaanisesti, ja harvakseltaan nautimme kalasta ja punaisesta lihasta. Puolisoni on ottanut periaatteen totuttautua niukkuuteen nyt, kun se on vielä vapaaehtoista, ja ennen kuin siitä tulee olosuhteiden sanelema pakko.

Vaikka olemme ottaneet osaa ilmastotalkoisiin, tiedämme oman panoksemme olevan mitätön. Sillä, jolla on suurin vauhdin, on myös suurin valta. Öljy-yhtiöt panostivat ilmastotutkimukseen jo 80-luvulla, jolloin tutkimuksissa selvisi fossiilisten polttoaineiden vaikutus ilmastoon. Yritykset tietenkään eivät lopettaneet toimintaansa, vaan jatkoivat samaan malliin voittoa tahkoten. Hiilijalanjälki oli välineenä alunperin tarkoitettu yritysten käytöön, jotta nämä voivat laskea konkreettisesti oman vastuunsa ilmastomuutoksesta. Yritykset lobbasivat sen tavallisille kansalaisille korostaen yksilön vastuuta yhteisissä talkoissa.

Yksilön vastuuta perätään myös mediassa paljon. Pohjoissuomalainen päivälehti Kaleva julkaisi kätevän viiden kohdan listan ”Jokainen voi torjua ilmastomuutosta – katso käytännön vinkit, miten se onnistuu” (Petri Hakkarainen 10.10.2018). Artikkelissa neuvotaan tuttuun tapaan ostamaan tavaroita käytettynä, vähentämään autoilua ja lentämistä. Jutussa

mainitaan myös, että ”Lähes 70 prosenttia Suomen kaikista kasvihuonepäästöistä johtuu meistä ja elämäntavoistamme.” Mielestäni kuluttajan vastuun ohella tulisi puhua myös kuluttajan valinnanvapaudesta.

Kuluttaja joutuu käyttämään valtavan määrän aikaa ja energiaa punnitessaan ostamansa tuotteen eettisyyttä, hiilijalanjälkeä ja hintaa. Jos haluan ostaa uuden reppun, saan sellaisen päivittäistavara-kaupasta muutamalla kymppillä.

Todennäköisesti reppu on valmistettu riistotyövoimaa hyödyntämällä. Lisäksi reppu

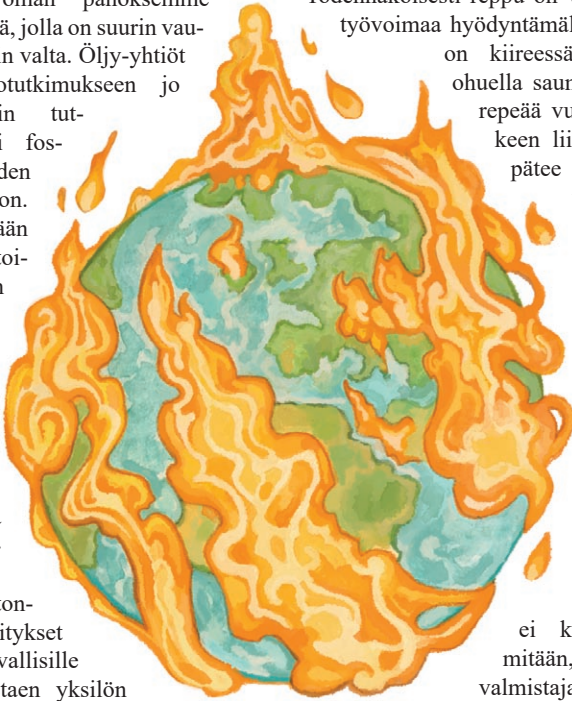
on kiireessä ommeltu niin ohuella saumavaralla, että se repeää vuoden käytön jälkeen liitoksistaan. Sama pätee kaikkiin kahteenkymmeneen

hyllissä roikkuvaan näennäiseen erilaiseen reppuun. Entä jos ostan reppun joltain laadustaan tunnetulta merkiltä? Hinta nousee satasiin, mutta jos minulla on siihen varaa, reppu kestää vuosikautia. Maine

ei kuitenkaan takaa mitään, sillä tietysti valmistaja on vaihtanut nahkaiset osat ”vegaani-

nahkaan” eli muoviin, ja käyttää myös riistotyövoimaa. Se siitä sitten. Koti-

maista pientä yrittäjää tukemalla voin tuudittautua siihen, että nahkaremmit ovat aidot, mahdollisesti jokseenkin eettisesti tuotetut, ja työntekijälle maksetaan kunnolla. Hintalappu nousee niin huimiin lukemiin, että saadakseni reppun joutuisin säästämään seuraavat kolme vuotta tekemättä muita hankintoja.

Kaikki eivät jaksakaan loputtomasti arpoa omien tekemistensä vaikutusta. Saara Honkasen varsin mittava artikkeli Ylellä nostaa esimerkiksi kaksi nuorta, jotka eivät juuri kulutustottumuksiaan mieltä (“En uhraa elämäni sille, että maailmasta tulisi parempi paikka” – yksilön ilmastovastuuseen kuuluu paljon muutakin kuin omat kulutusvalinnat. Yle 21.7.2019). Jutussa esiintyvät nuoret matkustavat paljon lentokoneella ympäri maailmaa. Heistä toinen, Anette Vaherto, sanoo “On tullut vähän sellainen olo, että ihan sama mitä yrittää, niin emme ole todennäköisesti selviämässä 3000-luvun puolelle.” Hän on tutustunut ilmastotutkimukseen ja pyrkii kuluttamaan eettisesti. Matkustaminen on kuitenkin niin tärkeää, että siitä hän ei halua luopua. Samoin ajattelee artikkelin toinen nuori Esra Pirinen ”Tiedän, että se on luonnolle kestävämpi. En silti usko, että käyttäytymiseni tulee muuttumaan.”

Varsinaisesti kyse ei ole siitä, että maailman kohtalo ei kiinnostaisi. Vaan siitä, että omien valintojen vaikutus nähdään kovin mitättömänä. Jos vaikkapa minä, työttömyyskorvauksella elävä yhteiskunnan elätti lakkaan saastuttamasta palloa jatkuvalla liikkumisella, jää vaikutus mitättömäksi. Kaksi kertaa vuodessa matkaan halvimmalla junalla tai linja-autolla vanhempieni luo maalle, muutama kerran käyn Helsingissä junalla, ja myös oman kaupungin sisällä matkustan julkisilla tai jalan. Jos Jeff Bezos, Elon Musk tai Mark Zuckerberg lopettaa lentämisen tulee huomattavasti mittavammat säästöt. Musk ainakin lentää yksityiskoneellaan muutaman päivän välein Yhdysvaltojen osavaltiosta toiseen. Oletettavasti myös muilla miljardööreillä on tärkeitä asioita hoidettavana pitkin maailmaa.

“Yksilö ajattelee, ettei hänen tarvitse tai kannata tehdä muutosta, mutta toivoo, että joku rajoittaa häntä.” kommentoi yhteiskuntafilosofi Lauri Lahikainen Saara Honkasen artikkelissa. Hän on tutkinut yksilön vastuuta ilmastomuutoksesta, ja kannustaa ihmisiä yksin kulutustottumustensa kanssa kamppailun

sijaan aktivismiin ja päättäjiin vetoamiseen. Samaa kuuluttavat myös artikkelin nuoret. ”Tehkää minun puolestani se päätös, että matkustamisesta tulee minulle vaikeaa, koska itse en siihen pysty.” Pirinen toivoo. Lahikainen pitää mediassa näkyviä yksilön kulutusvalintojen pienentämiseen keskittyviä neuvoja turhina, ja sanoo aktivismin olevan kannattavampaa. Olen samaa mieltä. Kukaan meistä ei yksin pysty ilmastomuutokseen vaikuttamaan, mutta yhteisönä meillä on jo enemmän voimaa.

Esimerkiksi Elokapina on saanut sekä riisuja että ruusuja, mutta olipa liikkeestä mitä mieltä tahansa, se pitää ilmastomuutoksen koko ajan tapetilla ajankohtaisena aiheena. Maltillisempaa tai parlamentaarisempaa otetta kaipaavalle tyypille kunnallispolitiikassa vaikuttaminen voi olla vaihtoehto. Aktivismi kun ei ole pelkästään Mannerheimintiellä istumista. Se voi olla vaikuttamista omissa työyhteisöissä tai harrastuspiirissä. Vaaleissa yhdellä äänellä sekä on, että ei ole merkitystä. Samoin yhteisen paremman huomisen luomisessa jokaisella on paikkansa. Omia kulutustottumuksia ei tarvitse mullistaa kertaheitolla, eikä joka ikistä tuttua tarvitse saada allekirjoittamaan aloitteita. Myöskään syyllisyyden poteminen ei hyödytä ilmastoa tippaakaan.

Bezos tai Musk eivät ole ottaneet ympäristöstä vastuuta, joten me muut joudumme hoitamaan heidänkin osuutensa. Siitä on turha kiistellä, pitääkö Suomen petrata päästöjen vähentämisessä, kun Kiina kuitenkin kasvattaa päästöjään. Sormella osoittelu, että kuka nyt on eniten vastuussa ei johda mihinkään. Maapallo on meidän kaikkien yhteinen ja olemme kaikki siitä yhdessä vastuussa.

Turun Varjokirjamessujen Taistelu Turusta -näytös & paneelikeskustelu Taiteentalolla

Taistelu Turusta -elokuva käsittelee Turun kulttuurihistoriallisesti merkittävien talojen purkubuumia eli ilmiötä, jota myös Turun taudiksi kutsutaan, siihen liittyvää korruptiota ja Turun talonvaltausten historiaa.

TURUN
PYÖRÄPAJAN
AKTIIVI

KAUPUNKIASUMISEN
VÄITÖSKIRJATUTKIJJA

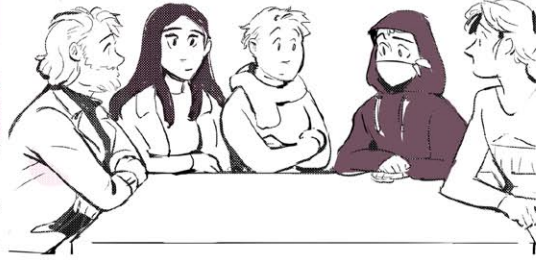
VIISIEN
2006-2008
TALONVALTAAJJA

NYKYVALTAUSTEN
AKTIIVI

HAASTATTELIJA

„omistaja vetoaa sisäilman huonouteen ja siksi vallattuihin taloihin ei voi muka jäädä. Samalla kiinteistöjä ei pidetä peruslämmöllä ja ne jätetään tarkoituksella ränsistymään.

”Taiteentalosta on tullut lyömäase näissä keskusteluissa”

No, entäs tuo Taiteentalo?

Tiedätkö sä miten paljon se maksaa?

”Taiteentaloon vetoaminen on kuin keskisormea näytettäisiin.”

Taiteentalo tapahtumapaikkana maksaa 500e kahdelta vuorokaudelta.

Pienillä yhdistyksillä ei ole varaa.

Pyöräpajan vuokra on vain 300/kk.

Mutta rakennus on purku-uhan alla ja edullisia tiloja on vaikea löytää. Olemme ei-kaupallinen toimija.

Kaupungin päätöksenteko ja byrokratia on läpinäkymätöntä.

Bonus!

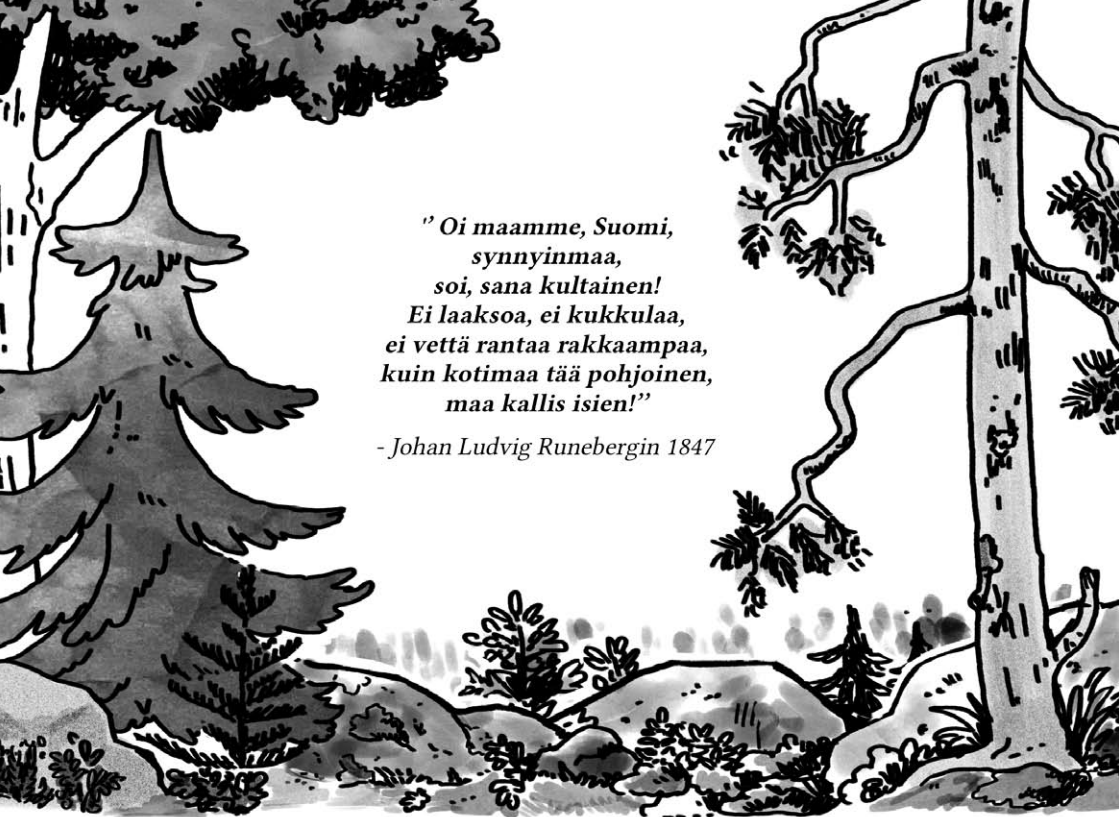
Oli muuten hyvä teos kaupunkitilan käytöstä se Tiitu Takalon ja Tiina Männistö-Funkin Polkimilla.

Kaikkien pitäisi lukea se.

Joo!
Tosi hyvä.

Sara Valta

" Oi maamme, Suomi,
synnyinmaa,
soi, sana kultainen!
Ei laaksoa, ei kukkulaa,
ei vettä rantaa rakkaampaa,
kuin kotimaa tää pohjoinen,
maa kallis isien!"

- Johan Ludvig Runebergin 1847

Luonto on Suomen
rikkaus – sitä on
vaalittava!

Suomen kansa rakastaa Suomen luontoa ja rakastaa puhua rakkaudestaan luontoa kohtaan.

Kaadan metsiä
ja tuen Suomen
metsätaloutta!

*En tiedä metsien
monimuotoisuudesta
mitään.*

Thermacell on
parantanut
mökkeilyä!

*Eipä ole paljon
mehiläisiä
näkynyt.*

Lennän vähintään
kaksi kertaa
vuodessa etelään.

*Ei luonto minun
lentoista pilalle
mene.*

Sanat eivät riitä, ja luonnonsuojelulupaukset jäävät usein tyhjiksi, kun raha, tuotanto ja mukavuus menevät edelle.

Suomessa viime vuosina otsikoihin päätyy usein Elokapina nimisen kansainvälisen ympäristöliikkeen tekemät protestit Helsingissä.

Uutiset keskittyvät enemmän siihen miten Elokapinan toiminta häiritsee mm. Autoilijoita Helsingissä.

Ihmiset eivät tykkää, että heidän olonsa tehdään epämukavaksi, ja heidän valintojaan kyseenalaistetaan.

Ihmiset eivät koe ilmastokriisiä heitä koskevana asiana, vaan tulevien sukupolvien ongelmana

Mutta, jos ongelmaa siirtää sukupolvelta toiselle; Suomen kaunis luonto tulee olemaan myytti tuleville sukupolville

Julkisen liikenne toimii parhaiten isoissa kaupungeissa, mutta sekään ei ole saavutettavissa kaikille sen hinnan takia.

Jos asuu pienessä kaupungissa, julkisen liikenteen mahdollisuudet pienenevät, on pari bussivuoroa, joilla pitää yrittää pärjätä.

Tai voi investoida autoon, jotka tunnetusti eivät ole se luontoystävällisin ratkaisu.

HENKILÖAUTOLIIKENNE
VASTAA N.52%
TIELIIKENTEEN
KOKONAISPÄÄSTÖISTÄ.

2035 astuu voimaan EU:n päätös kieltää uusien bensiini- ja dieselautojen myynnin päästöjen vähentämiseksi.

Autoilijoita ei voi kuitenkaan syyttää täysin valinnastaan:

1. Kun palveluita siirretään pienemmistä kaupungeista isompiin, se tarkoittaa myös työpaikkojen siirtymistä
2. Suurten kaupunkien vuokrien noustessa on edullisempaa asua syrjemmällä.
3. Pienempien paikkakuntien julkisesta liikenteestä vähennetään aina vuoroja

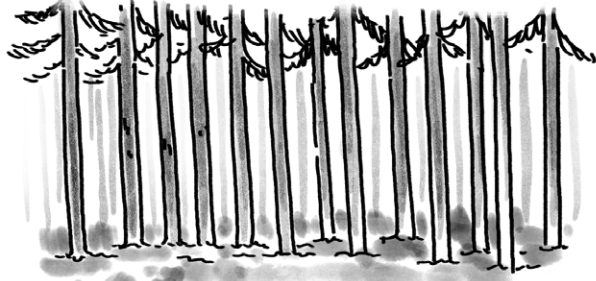
Turun tunnin junaan kuitenkin onneksi löytyy n.2,55 miljardia euroa Suomen budjetista..

Metsät jotka ovat suuri ylpeyden aihe meille niin niiden kauneuden ja runsauden vuoksi, niin myös joka ihmisten oikeuksien kautta.

Taloustmetsien määrä Suomessa on kasvanut.

Ne ovat ihmisten istuttamia ja hoidettuja metsiä, joiden puut ovat usein samaa lajia ja suunniteltu kaadettavaksi.

Hyvinvoiva metsä:

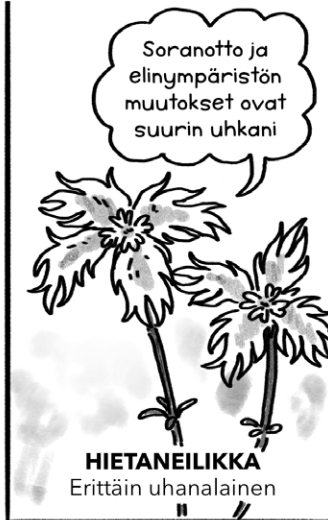
Noin 74% prosenttia uhanalaisista metsälajeista on uhanalaisia metsäteollisuudemme takia. (WFF)

Pinta-alani on pienentynyt metsäteollisuuden ja rehevöitymisen vuoksi

KARUKKOKANGAS
Erittäin uhanalainen

Soranotto ja elinympäristön muutokset ovat suurin uhkani

HIETANEILIKKA
Erittäin uhanalainen

Olen ollut uhanalainen 2000-luvusta lähtien

HÖMÖTIAINEN
Erittäin uhanalainen

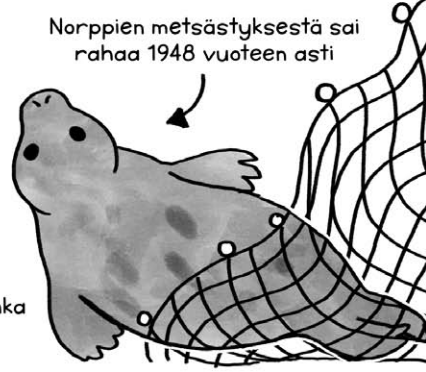
Eteläkarjalaisena
Saimaannorpat ovat aina
olleet lähellä sydäntäni, ja
niiden selviytymistaistelu
on aina ollut tärkeä

WWF aloitti norppien
suojelun vuonna 1979.

Norppien metsästyksestä sai
rahaa 1948 vuoteen asti

Kalapyydykset ovat
Saimaan norppien isoin uhka

Vuoden 2023 tilastojen mukaan saimaannorppakanta on
parantunut kymmenillä yksilöillä, ja kanta on nyt noin 480.

On se
vaan niin
söpö..!

Mutta, samalla kun katsomme norppaliveä,
ja ihastelemme Pullervoaa; on eläimiä jotka
vieläkin luvan kanssa kärsivät suomessa.

Kun 1979 WWF alkoi suojelemaan norppiamme,
suomessa alettiin ottamaan turkistarhoihin
supikoiria, kettujen, naalien ja minkkien joukkoon.

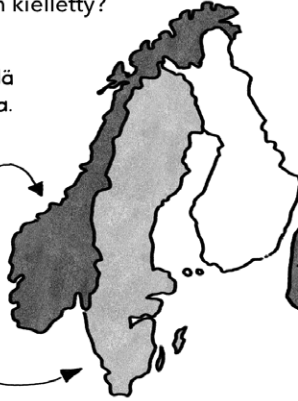
Turkistarhaajien määrä on toki vähentynyt, mutta miksi tätä turhaa toimialaa ei ole vielä kukaan kielletty?

Kuvia Suomen turkistarhojen kurjista oloista on ollut julkisuudessa **Oikeutta elämille** -järjestön toimesta jo vuodesta 2010.

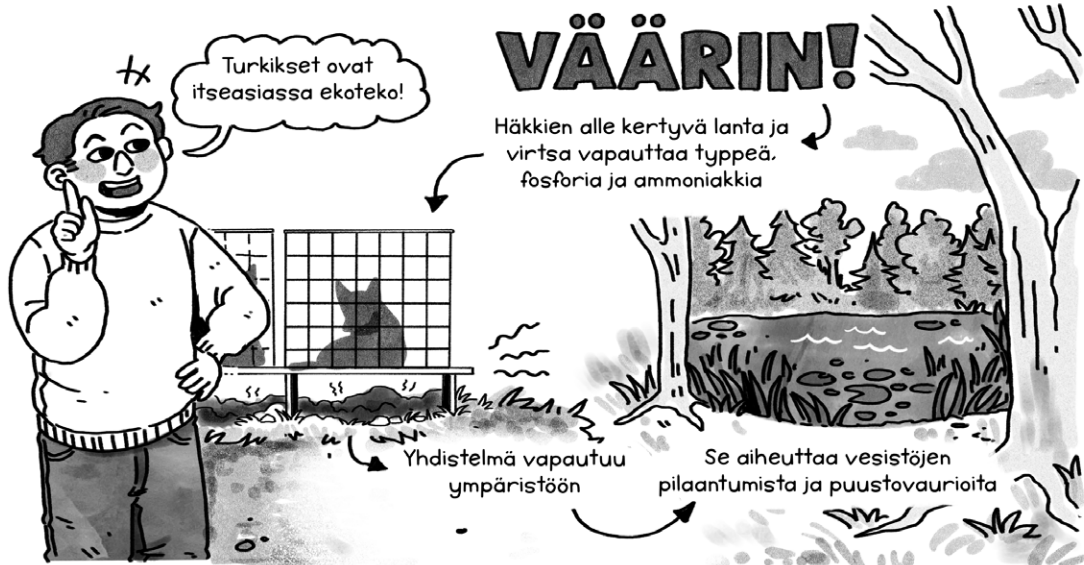
Suomessa on vielä 400 turkistarhaa.

Norjassa turkistarhaus kiellettiin 2019

Ruotsi ilmoitti 2023, että valmistelee täyskieltoa

Suomen Turkiskasvattajat mainostavat alaansa näin:

Emme voi valita luonnosta osia joista välitämme, koska kaikki osat luontoa ovat tärkeitä ympäristömme hyvinvoinnille.

Usein vastuu siirretään isoilta yrityksiltä yksittäisten ihmisten harteille.

Se ei kuitenkaan tarkoita, että yksilöllisiä tekoja ei kannata tehdä, tai että niistä ei ole mitään hyötyä

Lähteitä:

Turkistarhaus suomessa , *Oikeutta eläimille*. <https://oikeuttaelaimille.fi/tietoa/turkistarhaus-suomessa/> Luettu: 20.10.2024
Työtä turkistarhausta vastaan, *Oikeutta eläimille*. <https://oikeuttaelaimille.fi/tyota-turkistarhausta-vastaan/> Luettu: 20.10.2024
Suomen metsät, WFF, <https://wwf.fi/elinymparistot/suomen-metsat/> Luettu: 15.10.2024
Saimaannorppa, WFF, <https://wwf.fi/elainlajit/saimaannorppa/> Luettu: 15.10.2024
Valtio maksaa turkistarhoille yli 50 miljoonaa euroa korvauksia, YLE. <https://yle.fi/a/74-20077007> Julkaistu: 29.02.2024
Metsien uhanalaiset luontotyypit, SLL. <https://www.sll.fi/ylasatakunta/pirkanmaan-vastuulajit-ja-luontotyypit/metsienuhanalaiset-luontotyypit/> Luettu: 18.10.2024

MITÄ ON TRANSTAIDE, KUKA ON TRANSTAITEILIJAJ?

H-P Ontto-Panula

Olen järjestänyt tapahtumia transtaiteesta, sillä viimeistelen juuri sosiaalitieteiden kandidaatin tutkintoani tehden opinnäytetyötäni kyseisestä aiheesta (tällä hetkellä työnimenä on “toimijuuden rakentaminen transprosessin aikana ja jälkeen sarjakuvan keinoin”). Ensimmäinen oli *Kirje lukijalleni* -tapahtuma, joka järjestettiin Turussa taiteiden yönä B-gallerialla. Kutsuin paikalle runoilija Susinukke Kosolan lukemaan ääneen queer identiteetistä kerto vien omakustannesarjakuvien tekijöiden ”kirjeitä” heidän fiktiivisille lukijoilleen. Kirjeet oli kerätty aiemmin kesällä kirjoituskutsuna, jossa tekijöitä pyydettiin kirjoittamaan kirje vastaten kahteen kysymykseen: miksi teit sarjakuvasi ja mitä halusit sillä sanoa? Lisää tästä tapahtumasta voi lukea Trans*Creative-hankkeen blogista osoitteesta creative.fi.

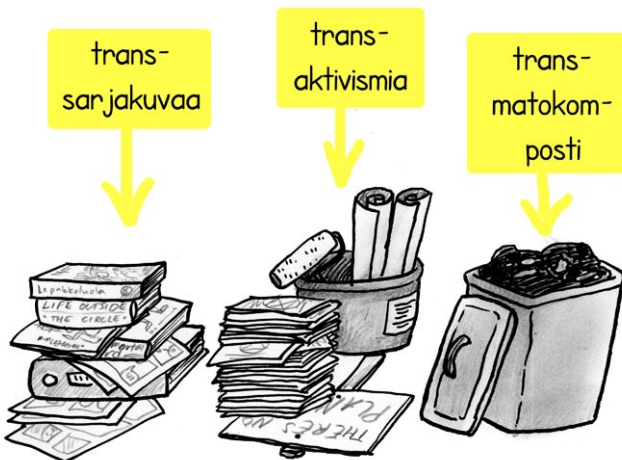
Toinen tapahtuma oli nimeltään *Mitä on transtaide, kuka on transtaiteilija?* Järjestin sen osana Turun päivän ohjelmaa, jälleen B-gallerialla, 15.9.2024. Tapahtumassa olivat puhumassa Trans*Creative hankkeen tutkija Lotta Kähkönen, sarjakuvataiteilija H-P Ontto-Panula (minä), kuvanveistäjä Enni Kalilainen, sekä muusikko ja kulttuurin moniosaaja Pii Anttonen. Paneelia moderoi Sara Valta.

Siinä missä Kirje lukijalleni -tapahtuma keräsi noin 15 kävijää, transtaide houkutteli paikalle tuplasti enemmän kuulijoita. Taputtelen itseäni

selkään paneelin kokoonpanosta, sillä keskustelu oli kiinnostavaa ja monipuolista. En aio nyt tiivistää koko keskustelua tähän, sillä haluan keskittyä yhteen kysymykseen, joka kysyttiin paneelin loppupuolella. Tämä kysymys oli “mitä taide merkitsee sinulle, ja olisiko vastaus eri, jos kysymys olisi taiteen sijaan tarkemmin transtaiteesta?” Lyhyesti vastaukseni tapahtumassa oli, että taide on minulle paluu sukupuollettomuuteen ja transtaide on narratiivin hal tuunotto. Seuraavaksi aion käsitellä vastaukseni hieman syvällisemmin.

Taide prosessina on minulle leikkiä ja pelielyä. Se on paluu lapsuuteen, jolloin sukupuoli ei vielä ollut. Kuvailen usein sukupuolton sanomalla, että tein ensin pitkän uran naisena, mutta se ei ollut ihan mun juttu. Otin siis loparit ja nyt olen enimmäkseen työtön sukupuolesta, mutta teen joskus freelance-keikkaa miehenä. Tämä on humoristinen tapa kertoa omista sukupuolittuneista kokemuk-sistani. Koen, että olin lähimpänä omaa itseäni ollessani vielä lapsi, jonka sukupuoli on vain lapsi. Vasta teininä aloin kasvaa sukupuoleen. En kokenut erityisen suurta dysforiaa tytöksi muuttumisesta (väitin tosin toista transpolilla saadakseni haluamaani hoitoa). Tyttöys oli ja on yhä tärkeä osa elämäni.

Naiseksi kasvaminen oli tyttöyttä epämu-kavampaa, joten yritin löytää feminismistä vastauksen outoon pahaan olooni. Löysin upeita ihmisiä ja ymmär-sin paremmin epäreiluja raken-teita, jotka vaikuttavat jokaisen ihmisen jokapäiväiseen elämään, mutta en kuitenkaan koskaan voimautunut naisena. Koen yhä naisten kokemukset omikseni ja haluan olla osa keskustelua naiseuden kokemuksesta, onhan minulla kuitenkin 29 vuoden kokemus sosiaalisesta naiseudesta. En vielä koe minkäänlaista yhteenkuuluvuutta miesten (tai

etenkään teinipoikien) kokemusten kanssa. Transitioni tarkoitus ei koskaan ollut olla mies, vaan päästä eroon naiseudesta. Koska täysi neutraalius ei ole mahdollista sosiaalisessa sukupuolittuneessa maailmassa, halusin olla sosiaalisesti mitä tahansa ”ei nainen” ja miehys kelpasi siihen hyvin.

Kaikesta tästä huolimatta paras mahdollinen olotila olisi olla taas lapsi, sukupuoleton olento. Taide on prosessi, joka vie minut lähemmäs neutraaliutta, kuin mikään muu. Taide on leikkiä, hassuttelua, tajunnanvirtaa ja pelleilyä, joka poistaa sukupuolen merkityksen. Jäljelle jää vain luominen.

Entä sitten transtaide? Kuten jo kerroin, valehtelin transpolilla (eli sukupuoli-identiteetin tutkimuspoliklinikalla) tarinan itsestäni kärsivänä transihmisenä, joka tarvitsee apua korjatakseen itsensä. Oikeasti en kokenut tarvitsevani korjaamista, vaan metamorfoosin. Halusin muutoksen irti naiseudesta, kohti mitä tahansa muuta, erityisesti neutraaliutta, androgyyniyyttä ja näkyvää (loistavaa!) queeriutta. En halunnut paeta kärsimystä, sillä en ollut kärsinyt, vaan halusin muovautua kehoksi, josta huokuu euforinen queerius. Kokemuksestani huolimatta kerroin valheellisen tarinan kärsimyksestä. Mutta miksi?

Luin jonkin aikaa sitten Carolyn Steedmanin tekstin *Enforced Narratives*, jossa hän kuvailee miten Ison-Britanniassa on tallennettu köyhälistön kokemuksia perustuen heidän kertomuksiinsa köyhäinavussa. Tapana oli, että köyhäinapua hakevat kertoivat elämäntarinansa, joka kirjoitettiin ylös sellaisenaan. Nämä kertomukset ovat säilyneet arkistoissa, joita nykyajan tutkijat käyttävät aineistoinaan olettaen, että kyseessä on realistinen omaelämäkerrallinen kuvaus köyhälistön elämästä. Mutta miten realistisia tarinat ovat? Jos tarinat on kerätty portinvartijan pöydän äärellä, voivatko ne todella olla oikeita kuvauksia elämästä, vai ovatko ne tarinoita, joita Ison-Britannian köyhälistö on oppinut kertomaan itsestään saadakseen tarvitsemansa avun. Lisäksi köyhäin-

avussa on tallennettu vain niiden tarinat, jotka tarvitsevat apua. Ovatko Ison-Britannian apua tarvitsevat oppineet myös liioittelemaan kärsimystään avun saamiseksi? Vaikka avun tarve olisi tosi, onnellisten hetkien kertominen ei ollut köyhäinavussa tarkoituksenmukaista. Se saattaisi jopa huonontaa mahdollisuutta avun saamiseen. Näin on luotu valtava aineisto köyhälistön kärsimyksestä, jossa onnen hetkiä ei kannattanut mainita.

Uskon, että vastaus moniin esittämiini kysymyksiin on sama, mitä näen tapahtuvan transnarratiiveissa. Myös transihmisten tarinoissa toistuu juuri se kertomus kärsimyksestä, jota vaaditaan että portinvartija avaa apteekein ja leikkaussalin ovet. Minulle transtaide on tämän narratiivin haltuunotto, sen uudelleenmäärittäminen omin ehdoin ja ilman painetta kärsimyspornon luomisesta. Transtaide on toimijuuden kaappaus takaisin instituutiolta, joka on määrittänyt rajat sille, millainen ”kunnollisen” transnarratiivin tulee olla.

Transtaiteen avulla kerron itsestäni tavalla, joka kumpuaa omista haluistani ja tarpeistani.

Lähde:

Steedman, Carolyn (2000). *Enforced Narratives: Stories of Another Self*. Teoksessa: Tess Coslett, Celia Lury & Penny Summerfield (toim.) *Feminism and Autobiography: Texts, Theories and Methods*. Lontoo: Routledge.

Halat Hisan LARP (Piiirixseila)

Sara Valtan muistiinpanot Turun yliopiston luennolta

Konsepti:

Suomalaiset opiskelijat olivat mukana LARPissa, jossa mukailtiin Palestiinalaisien doja Israelin miehittäessä Palestiinassa.

LARP toteutettiin vuonna 2014

Palestiinalaiset aktivistit pitivät huolen, että LARP on totuudenmukainen.

Suomalainen Kaisa Kangas

LARP sijoittuu vaihtoehtoiseen Suomeen, joka on fiktiivisen valtion miehittäjä.

palestiinalainen Anais Duong-Pelica

En ensin ollut varma mitä ajatella siitä, että palestiinalaisten sortoa kästellään larppaamalla.

Anaisin kommentit:

LARP kuitenkin kommentoi kiinnostavasti sitä, miten Suomi on militarisoitunut yhteiskunta.

Suomessa on pakollinen asepalvelus toisin kuin Palestiinassa.

Kritiikkiä YLE:ä kohtaan:

YLE hiljensi Suomen aseostojen vastaisia ääniä.

Suomalainen nationalismi vs. palestiinalainen nationalismi

Kansallismielisyys on eri asia miehitetöissä maissa.

Eurooppalaista nationalismia ohjaa rasismi.

Suomi oli ostanut Israelilta aseita 350 miljoonalla (2024).

Palestiina-LARPissa suomalaisten oli tarkoitus käyttää Suomen lippua vastarinnan symbolina.
Tämä herätti opiskelijoissa ristiriitaisia tunteita.

Suomen lipun merkitys kansakuntaa yhdistävänä tekijänä on karissut äärioikeiston omittua sen.

alkaen Hamasin 7.10.2023 iskusta

Kommentti yleisöstä :
”Suomalaisuuden symbolit pitäisi ottaa takaisin rasistiselta äärioikeistolta”

”Poliitikko Suldaan Said Ahmed pyrki tekemään näin pitämällä suomenleijonakorua.”

Anais:
”Voiko Suomen lipun merkitystä todella muuttaa, ennen kuin Suomi on käsitellyt historiansa saamelaisten oikeuksien polkijana.”

43.362

palestiinalaista on

murhattu Gazassa.

11.300 heistä

oli lapsia

(30% alle 5-votiaita).

Gazassa on kuollut
enemmän lapsia kuin

missään muussa konfliktissa

20 vuoteen.

Palestiina on ollut Israelin miehityksen alla 76 vuotta.

Palestiinalaisia, jotka ovat kokeneet vuoden 1948 ”Nakban” (arab.) ”Katastrofin”, on edelleen elossa. Tuolloin miljoona palestiinalaista häädettiin kodeistaan ja alueet anastettiin Israelin siirtolaisille.

US University Network for Human Rights

(15.5.2024):

Israel toteuttaa Gazassa
kansanmurhaa.

UKON HORINOITA

Punttisalien Laotse

Mies, riko Matrix!

Matrixen vertauskuva toistuu läpi ihmiskunnan jossain muodossa – onko todellisuus sittenkin lumous, uni tai simulaatio? Andrew Taten kaltaisten vaikuttajien ja eri salaliittoteoreetikojen kielessä matrix on systeemi, joka orjuuttaa ja tukahduttaa itse kunkin. Rikolliset, sadistit ja vihanlietsojat ovat kaapanneet termin ja perustelevat sillä oikeuttansa olla välinpitämättömiä kanssaihmisistä kohtaan.

Esimerkiksi Andrew Tate puhuu “mieheydestä”, siis tuollainen asiasta tietämätön poitsukka, ja hän tilittää paenneensa “matrixesta”, vaikka on täysin matrixen vanki.

Matrix on sarja mielikuvia ja käsityksiä maailmasta, erilaisia mielen sisäisiä hierarkioita ja ajatusmalleja, joilla ihminen perustelee omaa perseilyään, ja jolla ihmisille perustellaan, miksi jotakuta on ok sortaa. Matrixin palasia voivat olla uskonnot, ideologiat, taloussystemit, sosiaalinen kulttuuri ja niin edelleen. Usein ihmisen mielikuva

itsestä kytkeytyy osaksi matrixia. “Vaikka olen kovia kokenut, selviän sutena tässä

lampaiden maailmassa”. Tällainen ihminen satuttaa muita, ja omassa matrixessaan kokee sen oikeudekseen

Miten matrixesta pääsee ulos? Laotzen ja Buddhan kaltaiset Aasian filosofit pohtivat asiaa jo muinaisina aikoina. Laotzen oppi Taosta perustuu kognition rajallisuuden tunnustamiseen. Mielessämme oleva maailmaa kuvaava mielikuva termeineen, arvotuksineen ja hierarkioineen ei ole oikea maailma. Mielikuvien tuomaan turvaan ei pitäisi turvautua, vaan pyrkiä harmoniaan Taoksi kutsutun kognitiosta riippumattoman todellisuuden kanssa.

Andrew Tate ei siis ole paennut matrixista vaan luonut omansa. Tässä kytee ironian siemen – yksi pääsyistä, miksi Tate ei pysty rikkomaan matrixiaan on, ettei hän oikeasti ole kovin miehinen mies.

En vielä muutama vuosi sitten liemmin miettinyt sukupuoliasioita. Parin viime vuoden aikana mieheyden henkiset piirteet ovat alkaneet tuntua arvokkailta. Mieheyttä on liikkua, ajatella ja tuntea. Luoda, huolehtia ja tukea. Mies huolehtii myös itsestään fyysisellä, psyykkisellä ja emotionaalisella tasolla. Vain tällöin mies voi kantaa itsensä vankkuudella myös silloin kun ahdistaa ja olisi helpompaa vain valittaa internetissä siitä, miten muut tekevät asiat väärin. Syvä itsen arvostus ei tule muita lyttäämällä vaan vaikeuksista selviämällä, ilman kyynistymistä tai katkeroitumista. Olet vahva, jos kaiken jälkeenkin tunnet empatiaa ja lämpöä muita kohtaan.

Jotkut miehenkaltaiset pojat eivät ole koskaan kasvaneet aikuisiksi ja ovat jääneet johonkin outoon välitilaan. Miehen tilalla on lapsi, joka kerskailee ja uhoaa aikuisen vartalossa. Tällainen poitsukka ei edes tahdo kasvaa mieheyteen. Tärkeämpää on omistaa muita laajempi leikkikenttä. Sellainen jota muut lapset kadehtivat.

On horinoita akkojen niin monta, monen moista,
lehteä ei tällaista voi koskaan löytää toista.

Sarjakuvaa, esseitä ja esseesarjakuvaa:
lukukokemusta muuta ei oo näin kutsuvaa.

Lukea saat kuinka Suomi ilmastotyöt lempkaa
ja miten self help -bisnes omaa lompakkoaan jelppaa

ja siitä kuinka Turku pettää kulttuurilupauksen,
lopussa mies vielä dunkkaa alfoimman uroksen.

Jos näistä tahdot oppia, osta lehti viihtheiksi,
vain neljän euron hinnalla, verkosta ilmaiseksi.

- H-P Ontto-Panula

